

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№5 (3)

2026

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

*Elektron nashr. 2026-yil, may.
3-qism*

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqov vch, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayev vch, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayev vch, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyev vch, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyev vch, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyev vch, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixojaga o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Faxridinov Zafarjon Faxridin o'g'li, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi HIJQKD boshqarma boshlig'i
Utayev Uktam Choriyev vch, Anijon viloyati prokurorining o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi IJQK Departamentining Namangan viloyati boshqarmasi boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukarimova Dinara Rustamxonovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikramov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Fakhriddinov Zafarjon Fakhriddin ogli, Head of the DCEC under the Prosecutor General's Office of the Rep. of Uzb.
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Prosecutor of Anijan Region
Ochilov Farkhod, Head of the Namangan Regional Department of the Department of Internal Affairs of Rep. of Uzb.
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Rustamov Ilkomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Rakhimovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

EKOLOGIK BARQARORLIKNI TA'MINLASHGA QARATILGAN HAYOTIY TASHABBUSLAR.....	12
Muxiddin Kalonov	
O'ZBEKISTONDA NAQDSIZ TO'LOVLAR ULUSHINING OSHISHI VA PUL MASSASI NAZORATI SAMARADORLIGIGA TA'SIRI.....	28
Pardayev G'ayrat Jabbor o'g'li	
BUXGALTERIYA HISOBINING PAYDO BO'LISHI VA RIVOJLANISHI HISOB SIYOSATINING SHAKLLANISHIDA ASOS SIFATIDA.....	34
Abduvaxidov Farxod Tuychiyevich	
O'ZBEKISTON AUDITORLIK TASHKILOTLARIDA ICHKI SIFAT NAZORATI STANDARTLARINI RISKKA YO'NALTIRILGAN YONDASHUV ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH.....	41
Bobonarova Kamola	
SANOAT KORXONALARINING INVESTITSION-INNOVATSION FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING NAZARIY-USLUBIY ASOSLARI.....	47
Azizova Habiba Arslonovna	
TADBIRKORLIK SUBYEKTLARIGA RAQAMLI DAVLAT XIZMATLARINI KO'RSATISHNING NAZARIY YONDASHUVLARI.....	56
Yusupova Dilbar Mirabidovna	
KARBOHOVYIE KREDITI V AGRAPNOM SEKTOPE KAK INSTRUMENT RAZVITIYA ZEL'ENNOY EKONOMIKI UZBEKISTANA.....	61
Abdullaeva Zaynab Ruslanovna	
BUXORO ZINDONI VA BOLO HOVUZ ANSAMBLI MISOLIDA TARIXIY OBIDALARNING BARQAROR TURISTIK SIG'IMI TAHLILI.....	66
Shodiyeva Moxichehra Shokir qizi, Qilichov Muhridin Husniddin o'g'li	
SOLIQ TIZIMIDA SOLIQ RISKINI BAHOLASH USLUBIYOTI.....	73
Ravshanjon Azimovich	
O'ZBEKISTONDA UMUMIY O'RTA TA'LIM TIZIMI: RIVOJLANISH TENDENSIYALARI VA BUXORO VILOYATI TAHLILI.....	80
Davidxodjayev Oybek Obidovich	
O'ZBEKISTONDA INVESTITSION KREDITLASHLASHNING AMALDAGI HOLATI VA ISTIQBOLLARI.....	85
Abdurashidova Mohidil Qodir qizi, Karimova A.	
IQTISODIYOTNI TRANSFORMATSIYALASH SHAROITIDA DXSH ASOSIDA FAOLIYAT YURITAYOTGAN TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINI MOLIVAVIY QO'LLAB-QUVVATLASHNI BAHOLASH USULLARINI TAKOMILLASHTIRISH MUAMMOLARI.....	91
Toxirov Jaxongir Maxmudjon o'g'li	
SURXONDARYO VILOYATIDA UY-JOY QURILISHI VA IPOTEKA KREDITLASHNING O'ZARO BOG'LIQLIGI.....	96
Turopova Nigora Xolmurod qizi, Safarova Dilrabo Baxriddin qizi	
ESG INTEGRATION AND GREEN FINANCIAL ANALYSIS: A NEW METHODOLOGICAL APPROACH TO CORPORATE FINANCIAL SUSTAINABILITY.....	100
Erkin Temirovich Shodiev	
THE CURRENT STATE OF DIGITALIZATION OF TOURISM IN UZBEKISTAN AND PROSPECTS FOR ITS DEVELOPMENT.....	105
Bekmurodov Bakhtiyor Farkhodovich	
TA'LIM MUASSASALARINI MOLIVALASHTIRISHDA OPTIMALLASHTIRISH ZARURATI VA YO'NALISHLARI.....	113
Umarov Avzaljon Yodgorali o'g'li	

АХОЛИ ИСТЕ’МОЛ МАДАНИЯТИ ВА МИЛЛИЙ ИQTISODIY O’SISHGA TA’SIRI	118
Rustamov Sheroz Oblokulovich	
ISHLAB CHIQRISH OMILLARINING IQTISODIY O’SISHGA TA’SIRI: KOBБ–DOUGLAS MODELИ ASOSIDA EKONOMETRIK TAHLIL	123
Maxmudov Sobir Xudoyberdiyevich	
BARQAROR SHAHARSOZLIK RIVOJLANISHIGA ERISHISHDA QATTIQ CHIQINDILARNI KOMPLEKS BOSHQRISH	129
Firas Halawani, Feruza Insavaliyeva	
СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ РЕАЛИЗАЦИИ НА НАЦИОНАЛЬНОМ УРОВНЕ КЛЮЧЕВЫХ МЕЖДУНАРОДНЫХ ЭКОЛОГИЧЕСКИХ СОГЛАШЕНИЙ, СВЯЗАННЫХ С ТРАНСГРАНИЧНЫМ ЗАГРЯЗНЕНИЕМ, В УЗБЕКИСТАНЕ И СОСЕДНИХ СТРАНАХ.....	139
Шафикова Луиза, Ойбек Камилов	
ЦИФРОВАЯ ЭКОНОМИКА УЗБЕКИСТАНА: ОЦЕНКА ТЕКУЩЕГО УРОВНЯ И ПОТЕНЦИАЛА РОСТА	150
Омонтурдиева Диёра	
YER VA SUV RESURSLARINI INTEGRATSIYALASHGAN BOSHQRISHDA DRONLARDAN FOYDALANISH.....	155
Matkarimov Mansur	
YASHIL INVESTITSIYALAR BOZORI MEХANIZMINING DASTAKLARI	161
Ziyodullayeva Gulasal Akmal qizi	
СТРАТЕГИЯ ПРИВЛЕЧЕНИЯ И УДЕРЖАНИЯ ПЕРСОНАЛА ПОСРЕДСТВОМ HR-БРЕНДИНГА: ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ И ПРАКТИКА РЕАЛИЗАЦИИ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН	167
Дониерова Фотимабону Алишер кизи	
KAMBAG’ALLIKNI MONETAR VA KO’P O’LCHOVLI BAHOLASH METODOLOGIYASI ASOSIDA IQTISODIY O’SISH STRATEGIYALARINI KONSEPTUAL TAKOMILLASHTIRISH	173
Sotiboldiyev Asadbek Hasan o’g’li	
QURILISH SANOATIDA RESURS TEJAMKOR ISHLAB CHIQRISH TIZIMINI RIVOJLANTIRISHNING USTUVOR YO’NALISHLARI.....	179
Utbasarov Doniyorjon Baxtiyorovich	
KICHIK BIZNESDA XIZMATLAR SOHASINI RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA RIVOJLANTIRISHNING AHAMIYATI.....	188
Raximov Zafar Komilovich, Mamatazimov Jaloliddin Sherzod o’g’li	
MANAGING DIGITAL TRANSFORMATION IN PRIMARY HEALTHCARE: A SYSTEMATIC LITERATURE REVIEW	192
Ashurova Sitora Xusnitdin qizi	
МЕЖДУНАРОДНЫЕ ПРАВОВЫЕ ПРОБЕЛЫ В УПРАВЛЕНИИ ТРАНСГРАНИЧНЫМ ЗАГРЯЗНЕНИЕМ ВОД В ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ	197
Тиллахуджаев Аббосхон, Дилфуза Шакирова, Мухамедалиева Сайёра, Ойбек Камилов	
JAHON ME’MORIY MEROSIDAN TURIZMDA FOYDALANISH: DOLZARB MUAMMOLAR, ZAMONAVIY YECHIMLAR VA ISTIQBOLLI TAKLIFLAR.....	208
Qilichov Muhridin Husniddin o’g’li	
IMPROVING SALES PROMOTION STRATEGIES FOR UZBEK EXPORTERS IN DEVELOPING FOREIGN MARKETS.....	217
Aziz Kurbanovich Abdullaev, Rustamova Madina Baxrom qizi	
ENVIRONMENTAL DEGRADATION AND CARBON EMISSION: INTERCONNECTED LINKS WITH ECONOMIC GROWTH IN POST-SOVIET.....	222
Rajabova Malika Nuriddin qizi	
NATIJAGA YO’NALTIRILGAN BUDJETLASHTIRISHGA OID ILMIY QARASHLAR VA YONDASHUVLAR	230
Qosimova Gulyar Axmatovna	

ТРАНСГРАНИЧНЫЕ ФАКТОРЫ РАЗВИТИЯ РЕГИОНАЛЬНОГО ТУРИЗМА НА ПРИМЕРЕ РЕСПУБЛИКИ КАРАКАЛПАКСТАН.....	236
Наурызбаев Алиакбар Рустамович	
ВЗАИМОСВЯЗЬ УРОВНЯ ЖИЗНИ И ИНДЕКСА ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ В УСЛОВИЯХ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ	239
Усманова Зумрад Исламовна	
KIMYO SANOAT KORXONALARINING INNOVATSION FAOLIYATINI MOLIYALASHTIRISHNI YANADA TAKOMILLASHTIRISH CHORALARI	242
Muxammadiyeva Munira Zaynabuddinovna	
QISHLOQ UY-JOY QURILISHIDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK MEXANIZMLARINING AHAMIYATI.....	248
Xannarov Komiljon Karimovich	
TIBBIYOT MUASSASALARI FAOLIYATINI MUVOFIQLASHTIRISH VA VAZIFALAR TAQSIMOTI TAMOYILLARI.....	253
Saidov Suhrob Shodmonovich	
HUDUDIIY IQTISODIY INTEGRATSIYA RIVOJLANISHINING XORIJIY TAJRIBASI VA MARKAZIY OSIYO MAMLAKATLARI UCHUN AHAMIYATI.....	257
Akbarova Kamola Akmaljonovna	
MOLIYAVIY TAHLIL AXBOROT BAZASINING KORXONA RAQOBATBARDOSHLIGIGA TA'SIRI	263
Karimov Eminjon Gopardjonovich	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA INVESTITSIYALAR SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING ZAMONAVIY MEXANIZMLARI	270
Shermatov Axror Abdixakimovich	
QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARIDAN SAMARALI FOYDALANISH VA ENERGIYA SAQLASH TIZIMLARINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	275
Ergash Bobobekov	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA TIJORAT BANKLARIDA ISLOM MOLIYASINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	281
Yo'ldoshev Jamshid Nu'monovich	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARINI SAMARALI RIVOJLANTIRISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	285
Qurbonova Rahima Jamshedovna	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA YANGI ISH O'RINLARINI SHAKLLANTIRISH ISTIQBOLLARI.....	290
Ibroximova Nafosat Abdusattor qizi	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA QAYTA ISHLASHNING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI: MUAMMOLAR VA ISTIQBOLLAR.....	297
Raximov Zikrullo Soyibjon o'g'li	
RAQAMLI MUHITDA REKREATSION XIZMATLAR MARKETINGINI RIVOJLANTIRISH YO'NALISHLARI	302
Usmanova Zumrad Islamovna	
WAYS TO IMPROVE THE QUALITY OF EDUCATIONAL SERVICES IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS	306
Iskhakova Sarvar Ayubovna, Amriyeva Shahzoda Shukhratovna	
BARQAROR TURIZMGA ERISHISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING AHAMIYATI.....	312
Baxtiyorov Javlon Fazliddin o'g'li	
MEVA MAHSULOTLARINI QAYTA ISHLASH KORXONALARIDA IQTISODIY SAMARADORLIKNI OSHIRISHNING ZAMONAVIY TIZIMI.....	316
Yusufova Laylo G'ayrat qizi	

AHOLISI ZICH JOYLASHGAN HUDUDLARDA QISHLOQ JOYLARINING BARQAROR RIVOJLANISHI: NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLAR.....	325
Yusufjonov Jahongir Ilxomjon o'g'li	
СТРАТЕГИЧЕСКОЕ МЫШЛЕНИЕ В ФИЛОСОФИИ СТОИЦИЗМА И СОВРЕМЕННОЙ ТЕОРИИ СТРАТЕГИИ: СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ ВЗГЛЯДОВ МАРКА АВРЕЛИЯ И КОНЦЕПЦИИ СТРАТЕГИРОВАНИЯ ВЛАДИМИРА Л. КВИНТА.....	329
Норкулов Суннатбек Алишерович	
O'ZBEKISTONDA OLIY TA'LIM MUASSASALARINI MOLIYALASHTIRISHNI TAKOMILLASHTIRISH.....	335
Kurbanov Baxodir Negmatullayevich	
MAMLAKATIMIZDA INVESTITSIYALAR SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA QULAY BIZNES MUHITINING TA'SIRI.....	341
Vahidova Gulhayyo Arzi qizi	
O'ZBEKISTONDA KICHIK VA O'RTA BIZNESNI BANK KREDITLARI BILAN TA'MINLASHNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI.....	347
Raxmanova Ilmira Rustamovna	
SAVDO KORXONALARINING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA MA'LUMOTLAR TAHLILI VA MAQSADLI MARKETINGDAN FOYDALANISH YO'NALISHLARI.....	354
Toxirov Javlon Raximovich	
MAXSUS IQTISODIY ZONALARNI TARKIBIY QISMLARI BO'YICHA BAHOLASHNING MUHIM OMILLARI.....	361
Arslonov U. U.	
RESURSLAR TA'MINOTI TIZIMINING TASHKILY-IQTISODIY XUSUSIYATLARI.....	367
Arziqulova Oybarchin Eshquvat qizi	
JAHON SAVDO TASHKILOTI TAMOYILLARI ASOSIDA SOLIQ SIYOSATINI MUVOFIQLASHTIRISHNING KONSEPTUAL ASOSLARI.....	373
Saitqulov Suxrob Shavkatovich	
TIJORAT BANKLARIDA MIJOZLARNING KREDIT QOBILIYATINI BAHOLASH UCHUN SKORING MODELIDA SUN'YI INTELLEKTNI JORIY ETISHNING AHAMIYATI.....	380
Komiljon Karimov	
OLIY TA'LIM VA AMALIYOT TIZIMLARI INTEGRATSIYASI ASOSIDA KADRLAR TAYYORLASH MENEJMENTINI TAKOMILLASHTIRISHNING INNOVATSION MEXANIZMLARI.....	386
Karimova Xurshida Raximovna	
QO'RIQLASH DEPARTAMENTIDA SOLIQ YUKLAMASINING MOLIYAVIY BARQARORLIKKA TA'SIRI VA UNI ICHKI MOLIYAVIY NAZORAT HAMDA AUDIT NUQTAYI NAZARDAN TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI.....	390
Salimbayev Mirsohibjon Mirsodiq o'g'li	
ПОВЫШЕНИЕ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ АГРОПРОМЫШЛЕННОГО КОМПЛЕКСА И ОБЕСПЕЧЕНИЕ ПРОДОВОЛЬСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН.....	396
Ли Марина Рудольфовна	
O'ZBEKISTONDA YER RESURSLARINING AGRAR IQTISODIYOTGA TA'SIRINI EKONOMETRIK BAHOLASH.....	402
Xoshimova Sevara Baxromovna	
FARMATSEVIKA IMPORT KOMPANIYALARIDA REKLAMA SIYOSATINI TAKOMILLASHTIRISH: "SHINING IMPEX" AJ MISOLIDA EMPIRIK TADQIQOT.....	410
Alimxodjayeva Nargiza Elshodovna, Nurullayev Ilyosbek Xojiabdulla o'g'li	
HUDUDIY IQTISODIY O'SISHNI EKONOMETRIK MODELASHTIRISH USULLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	417
Turayev Baxtiyor Ergashevich	
QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA SANOATINI RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY MEXANIZMLARI VA SAMARADORLIKNI OSHIRISH YO'NALISHLARI.....	421
Qalandarova Gulshoda Nazirjon qizi	

QISHLOQ XO'JALIGI KORXONALARIDA DAVLAT SUBSIDIYALARINING MOLIYAVIY NATIJALARGA TA'SIR KANALLARI VA ULARNI HISOBDA AKS ETTIRISH MASALALARI	427
Davronbek Matyakubovich Matkarimov, Qadamov Mirzobek Ulug'bek o'g'li	
O'ZGARUVCHILAR O'RTASIDAGI MUNOSABATLARNI REGRESSIYA MODELLARI ORQALI AMALIY TAHLILI	432
Sakiyeva Ozoda Batirovna, Xushvaqtova Dilfuza Ramazon qizi	
INSON KAPITALIGA YO'NALTIRILGAN INVESTITSİYALARNI MOLIYALASHTIRISH AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH	437
Zayniddinov Aloviddin Zayniddin o'g'li	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA KRIPTO-AKTIVLAR AYLANMASINI RIVOJLANTIRISH HAMDA BOZOR MUNOSABATLARINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI	444
Khakimov Bekzod Ilhomjonovich	
O'ZBEKISTONDA MADANIYAT VA SAN'AT TA'LIMI MUASSASALARINI DAVLAT TOMONIDAN MOLIYALASHTIRISHNING HOZIRGI HOLATI VA MUAMMOLARI.....	453
Atabayeva Yulduz Baxtiyar qizi	
ЧЕЛОВЕЧЕСКИЙ КАПИТАЛ КАК ФАКТОР ПЕРЕХОДА К ЗЕЛЁНОЙ ЭКОНОМИКЕ В УЗБЕКИСТАНЕ	457
Ким Елена Радионовна	
O'ZBEKISTONDA YASHIL LOYIHALARNI MOLIYALASHTIRISHNI BOSHQARUV SAMARADORLIGI: HOLAT, MUAMMOLAR VA ISTIQBOLLAR.....	464
Abdurasulova Zarina Sayfiddin qizi	
STRATEGIC MARKETING CAPABILITIES AND ENTERPRISE COMPETITIVENESS IN DIGITAL PLATFORM ECOSYSTEMS: A CONCEPTUAL SMPC MODEL FOR EMERGING MARKETS	471
Bakhtiyor Ruziev Eshmuminovich	
ВЗАИМОСВЯЗЬ УРОВНЯ ЖИЗНИ И ИНДЕКСА ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ В УСЛОВИЯХ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ	477
Усманова Зумрад Исламовна	
UGLEROD CHIQINDILARINI KAMAÝTIRISHDA YASHIL INVESTITSİYALAR AHAMIYATINING NAZARIY ASOSLARI.....	480
Jumaniyozov Feruzbek Dilshod o'g'li, Niyozmetov Doniyor Rejabbayevich, Majidov Jamoladdin Komoliddinovich	
MEHMONXONA XO'JALIGI SUBEKTLARIDA INSON RESURSLARINI BOSHQARISHNING NAZARIY-USLUBIY ASOSLARI.....	485
Gulomqodirova Ma'muraxon Saydumarxon qizi	
QISHLOQ MANZILGOHLARINI BARQAROR RIVOJLANTIRISHNING MOHIYATI VA NAZARIY JIHATLARI	492
Xusanova Sevara Shavkat qizi	
QURILISH KORXONALARIDA INNOVATSION-INVESTITSION BOSHQARUV METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH.....	499
Raxmatillo Mirolimovich Egamov	
MOLIYAVIY HISOBOTNING KOMPILYATSIYASI BO'YICHA TOPSHIRIQLARNI BAJARISH TARTIBI.....	503
A.Z.Avlokulov	
ERKIN IQTISODIY ZONALARNING MOHIYATI, TASNIFLASH MEZONLARI VA SHAKLLARI	507
Ibragimov Aziz Turayevich	
IJTIMOY OMILLAR ASOSIDA BIZNES SUBYEKTLARI FAOLIYATINI TASHKIL ETISHNING AFZALLIKLARI.....	514
Isroilov Xurshidbek Rustambek o'g'li	
AVTOTRANSPORT XIZMATLARINI KO'RSATUVCHI KORXONALAR FAOLIYATI HAMDA ULARDA SAMARADORLIKNI VAHOLASHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI.....	521
Raximov Azamat Hamroqulovich	

КО'П QAVATLI UY-JOY OBYEKTлари LOYIHASINI AMALGA OSHIRISHDA RAQAMLI PLATFORMALARDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI.....	525
Xikmatov Xakimxon Xamzaevich, Xalilov Nimatillo, Fattoyev Orzujon Xudoyqul o'g'li	
TIJORAT BANKLARINING TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINI MOLIYAVIY QO'LLAB-QUVVATLASH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI.....	530
Djumaniyazova Shaxnoza G'afurdjanovna	
MINTAQA SHAHARLARIDA SANOAT ISHLAB CHIQARISH DARAJASI TAHLILI.....	535
Ne'matov Ne'matulla Erkinboyevich	
СТРАТЕГИЧЕСКИЙ МАРКЕТИНГ В ЭПОХУ ЦИФРОВИЗАЦИИ: КАК СОЦИАЛЬНЫЕ СЕТИ ФОРМИРУЮТ ПОВЕДЕНИЕ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ.....	539
Убайдуллоева Сабрина Кодыровна	
NAVOIY VILOYATIDA MEHNAT RESURSLARIDAN FOYDALANISH HOLATINING IQTISODIY TAHLILI.....	545
O'roqov Mamurali Odil o'g'li	
KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIK KAMBAG'ALLIKNI KAMAYTIRISH VOSITASI SIFATIDA.....	551
Ramazonov Zafar Ulug'bekovich	
O'ZBEKISTON VILOYATLARIDA TURISTIK XIZMATLAR EKSPORTINING BARQAROR DIVERSIFIKATSIYASI: HUDUDIY KONSENTRATSIYA VA BARQAROR RIVOJLANISH TENDENSIYALARI TAHLILI.....	555
Sayfullayeva Madina Sirojiddinovna	
RIVOJLANGAN MAMLAKATLARDA XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI KREDITLASH MODELLARI VA ULARNI O'ZBEKISTON SHAROITIDA QO'LLASH IMKONIYATLARI.....	565
Nurmuxammedov Abdijabbar Yunusovich	
JAHON IQTISODIYOTI GLOBALLASHUVINING HARAKATLANTIRUVCHI OMILLARI, BELGILARI VA SHAKLLARI.....	575
Abdullayeva Zulfiya Izzatovna	
DAVLAT MOLIYAVIY BOSHQARUVIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA: SUN'IY INTELLEKT VA BLOKCHEYN TEXNOLOGIYALARINING QO'LLANILISHI.....	579
Tilabov Nasrulla Tashmurotovich, Kustanbaeva Jansaya Marat qizi	
JAHON AMALIYOTIDA YASHIL XIZMATLAR KONSEPSIYASINING RIVOJLANISH BOSQICHLARI, YO'NALISHLARI VA LOKALLASHAYOTGAN INSTITUTSIONAL ASOSLARI.....	584
Y.M. Xalikov	
MILLIY IQTISODIYOTDA SAMARALI RAQOBAT.....	591
Karimova Iroda Abdusattarovna	
MEHMONXONALARDA SUV VA ENERGIYA RESURSLARINI BARQAROR BOSHQARISHNING TASHKILY-IQTISODIY JIHATLARI.....	598
Abbosova Sabina Hasan qizi	
KORXONALARDA DEBITORLIK VA KREDITORLIK QARZLARNI OPTIMALLASHTIRISHNING ZAMONAVIY METODOLOGIK YONDASHUVLARI.....	604
Mirzayev Ozod Furkatovich	
PAHTA SANOATINI CHUQUR QAYTA ISHLASH ASOSIDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISH.....	611
Abdullayev Hamidulla Abdug'ani o'g'li	
РАЗВИТИЕ УРБАНИЗАЦИИ В ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ: СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ.....	615
Салимова Юлдуз Исаковна	
UY-JOY FONDI BOSHQARUVINING TASHKILY-IQTISODIY MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	624
Aminova Naima Umar qizi	
STRATEGIC HUMAN RESOURCE MANAGEMENT IN HIGHER EDUCATION: CHALLENGES AND OPPORTUNITIES.....	628
Sultonboyeva Munira Bahodirovna, Sultanova Kamila Muktorali Kizi	

RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA ELEKTRON TIJORATNING AHAMIYATI.....	636
Mullabayev Murod Farxodjonovich	
THE ROLE OF THE UZBEK LANGUAGE IN THE DIGITAL AGE.....	641
Yuldasheva Dilnoza Bekmurodovna	
ISHLAB CHIQRISH KORXONALARIDA BOSHQARUV USULLARIDAN FOYDALANISHNI TAKOMILLASHTIRISH.....	646
Mahmudov Sunnatjon Abdujabbor o'g'li	
RAQOBATBARDOSHLIKNI SHAKLLANTIRISH SHAROITIDA KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI.....	651
Kosbatirov Anvar Nurgaliyevich	
YASHIL LOYIHALARNI MOLIYALASHTIRISHDA XALQARO MOLIYA INSTITUTLARINING ROLI VA ISTIQBOLLARI.....	657
Yakubova Samira Sabitdjanovna	
O'ZBEKISTONDA BANK AUDITI VA INVESTITSION FAOLLIK O'RTASIDAGI BOG'LIQLIK.....	660
Ergashev Jamshid Jamoliddinovich, Muhammadjonova Iroda Bahodir qizi	
CORPORATE GOVERNANCE QUALITY, FOREIGN DIRECT INVESTMENT, AND ECONOMIC GROWTH: A PANEL ECONOMETRIC ANALYSIS OF CENTRAL ASIAN COUNTRIES (2003–2024).....	664
Yusufjon Po'latov	
AGRAR MAHSULOTLARNI QAYTA ISHLASH SANOATINI RIVOJLANTIRISHDA XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI.....	672
Sheraliyev Axror Sodiqovich, Ne'matov Javohir Zoxidjon o'g'li	
GANDBOL BILAN SHUG'ULLANUVCHI CHIZIQ O'YINCHISINI O'YIN JARAYONIDAGI TEXNIK-TAKTIK TAYYORGARLIGINI MAXSUS MASHQLAR ORQALI OSHIRISH SAMARADORLIGI.....	677
R.O. Obloberdiyeva	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARI TO'LOV QOBILİYATI VA MOLIYAVIY BARQARORLIGINING IQTISODIY MOHIYATI VA XUSUSIYATLARI.....	683
Ishonqulov Nizamjon Fayzullayevich, Ishbekova Lobar Yunusxonovna	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA AKSIYADORLIK JAMIYATLARINING TO'LOV QOBILİYATLARINI OSHIRISH MEXANIZMLARI VA UNING NAZARIY JIHATLARI.....	689
Ishonqulov Nizamjon Fayzullayevich, Ishbekova Lobar Yunusxonovna	

RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA AKSIYADORLIK JAMIYATLARINING TO'LOV QOBILIYATLARINI OSHIRISH MEXANIZMLARI VA UNING NAZARIY JIHATLARI

Ishonqulov Nizamjon Fayzullayevich

Toshkent Kimyo xalqaro universiteti Samarqand filiali
Iqtisodiyot fanlari doktori, professor
ORCID: 0009-0001-8796-4800
Email: n.ishankulov@kiut.uz

Ishbekova Lobar Yunusxonovna

Toshkent Kimyo xalqaro universiteti Samarqand filiali
“Iqtisodiyot” kafedrası o'qituvchisi
ORCID: 0009-0007-2622-9101
Email: ishbekovalobar@gmail.com

Annotatsiya. Ushbu maqolada raqamli iqtisodiyot sharoitida aksiyadorlik jamiyatlarining to'lov qobiliyatlarini oshirish mexanizmlari va ularning nazariy jihatlari tahlil qilinadi. Maqolada to'lov qobiliyati tushunchasining evolyutsiyasi raqamli iqtisodiyot kontekstida qayta ko'rib chiqilib, an'anaviy likvidlik va to'lov qobiliyati ko'rsatkichlari (joriy likvidlik, tez likvidlik, mutlaq likvidlik, muxtoriyat koeffitsiyenti) bilan bir qatorda raqamli transformatsiyani baholovchi yangi indikatorlar – raqamli aktivlar ulushi, avtomatlashtirish darajasi, real vaqt rejimidagi to'lovlar ulushi, kiberxavfsizlik xarajatlarining moliyaviy natijaga nisbati – taklif etiladi.

Kalit so'zlar: raqamli iqtisodiyot, aksiyadorlik jamiyatlari, to'lov qobiliyati, likvidlik, moliyaviy mexanizmlar, sun'iy intellekt, blokcheyn, smart-kontraktlar, avtomatlashtirilgan monitoring, prognozli tahlil, korporativ moliya.

Abstract. This article analyzes mechanisms for improving the solvency of joint-stock companies in the digital economy and their theoretical aspects. It examines the evolution of the concept of solvency in the context of the digital economy and, alongside traditional liquidity and solvency metrics (current liquidity, quick liquidity, absolute liquidity, and the equity ratio), proposes new metrics for assessing digital transformation: the share of digital assets, the level of automation, the share of real-time payments, and the ratio of cybersecurity costs to financial results.

Key words: digital economy, joint-stock companies, solvency, liquidity, financial mechanisms, artificial intelligence, blockchain, smart contracts, automated monitoring, predictive analytics, corporate finance.

Аннотация. В данной статье анализируются механизмы повышения платежеспособности акционерных обществ в цифровой экономике и их теоретические аспекты. Рассматривается эволюция концепции платежеспособности в контексте цифровой экономики и, наряду с традиционными показателями ликвидности и платежеспособности (текущая ликвидность, быстрая ликвидность, абсолютная ликвидность, коэффициент автономии), предлагаются новые показатели оценки цифровой трансформации – доля цифровых активов, уровень автоматизации, доля платежей в реальном времени, отношение затрат на кибербезопасность к финансовым результатам.

Ключевые слова: цифровая экономика, акционерные общества, платежеспособность, ликвидность, финансовые механизмы, искусственный интеллект, блокчейн, смарт-контракты, автоматизированный мониторинг, прогнозная аналитика, корпоративные финансы.

KIRISH

Raqamli iqtisodiyotning jadal rivojlanishi zamonaviy korporativ moliyani boshqarish tizimida tub o'zgarishlarni yuzaga keltirmoqda. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, sun'iy intellekt, blokcheyn, katta ma'lumotlar (Big Data) va bulutli hisoblash tizimlarining iqtisodiy faoliyatga keng joriy etilishi aksiyadorlik jamiyatlarining moliyaviy boshqaruv mexanizmlarini, xususan, to'lov qobiliyatini ta'minlash va nazorat qilish tizimini tubdan o'zgartirmoqda. An'anaviy moliyaviy boshqaruvda to'lov qobiliyati asosan likvidlik ko'rsatkichlari (joriy likvidlik, tez likvidlik, mutlaq likvidlik) va moliyaviy barqarorlik koeffitsiyentlari (muxtoriyat, moliyaviy qaramlik, o'z aylanma mablag'lari bilan ta'minlanganlik) orqali baholangan bo'lsa¹, raqamli iqtisodiyot sharoitida bu ko'rsatkichlarni real vaqt rejimida kuzatish, prognozlash va boshqarish imkoniyatlari yuzaga kelmoqda.

Raqamli transformatsiya jarayonlari to'lov qobiliyatiga yangi omillarning – kiberxavfsizlik xarajatlari, raqamli aktivlarning likvidligi, real vaqt rejimidagi to'lov tizimlarining uzilishsizligi, avtomatlashtirilgan moliyaviy rejalashtirish tizimlarining ishonchliligi – ta'sirini ham keltirib chiqarmoqda². Bugungi kunga kelib, raqamli iqtisodiyot sharoitida aksiyadorlik jamiyatlarining to'lov qobiliyatini oshirish mexanizmlari masalasi ilmiy jihatdan yetarlicha o'rganilmagan; mavjud tadqiqotlar asosan an'anaviy moliyaviy tahlil usullariga tayansa, raqamli vositalarning integratsiyalashgan holda qo'llanilishiga kam e'tibor qaratilgan³. Shu sababli, ushbu tadqiqotning dolzarbligi raqamli iqtisodiyot sharoitida aksiyadorlik jamiyatlarining to'lov qobiliyatlarini oshirishning nazariy asoslarini ishlab chiqish va amaliy mexanizmlarni taklif qilish zarurati bilan belgilanadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Aksiyadorlik jamiyatlarining to'lov qobiliyati muammosi korporativ moliyaning an'anaviy va dolzarb masalalaridan biri hisoblanadi. XX asrning 60-70-yillaridayoq G'arb olimlari tomonidan moliyaviy barqarorlik va bankrotlikni prognozlashtirishning fundamental asoslari ishlab chiqilgan. Xususan, Altman tomonidan ishlab chiqilgan diskriminant tahlil asosidagi Z-skor modeli bugungi kungacha qo'llanilayotgan eng mashhur usullardan biridir⁴. Beaver esa moliyaviy koeffitsiyentlarning bankrotlikni bashorat qilishdagi rolga alohida e'tibor qaratib, pul oqimlari va likvidlik ko'rsatkichlari eng ishonchli prognoz omillari ekanligini aniqlagan⁵. Springate modeli esa to'rt faktorli diskriminant funksiyaga asoslangan bo'lib, ayniqsa rivojlanayotgan bozorlar iqtisodiyotida moliyaviy barqarorlikni baholashda samarali natijalar beradi⁶. Ushbu klassik modellar keyingi yillarda rivojlantirilib, tarmoq va hududiy xususiyatlarga moslashtirilgan. Zamonaviy ilmiy adabiyotlarda to'lov qobiliyati va moliyaviy barqarorlikni baholashda an'anaviy koeffitsiyentlar bilan bir qatorda kompleks modellarni qo'llash zarurati alohida ta'kidlanmoqda⁷.

So'nggi yillarda raqamli iqtisodiyot sharoitida korxonalarining moliyaviy boshqaruvi va to'lov qobiliyati masalalari tobora ko'proq tadqiqotchilarning diqqat markaziga aylanmoqda. Gyulasaryan va boshqalar tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda korporatsiyalarning moliyaviy holatini baholashda raqamli platformalar, real vaqt rejimidagi monitoring va sun'iy intellekt asosidagi prognoz tizimlarining ahamiyati yoritilgan⁸. Qurbonov esa O'zbekiston aksiyadorlik jamiyatlari misolida moliyaviy barqarorlikni boshqarish uslubiyotini takomillashtirishga qaratilgan ilmiy ishida raqamli transformatsiyaning to'lov qobiliyatiga ta'sirini o'rganib, mamlakatimiz korxonalari raqamli texnologiyalarni joriy etish borasida sezilarli tajriba va amaliy ko'nikmalarni shakllantirib borayotganligini qayd etadi. Shu bilan birga, raqamli iqtisodiyot sharoitida aksiyadorlik jamiyatlarining to'lov qobiliyatini oshirish mexanizmlariga bag'ishlangan kompleks tadqiqotlarning rivojlanib borayotgani, mavjud ishlarning an'anaviy tahlil usullarini zamonaviy raqamli yondashuvlar bilan boyitish imkoniyatiga ega ekanligi ushbu tadqiqotning dolzarbligini belgilaydi⁹.

- 1 Altman, E. I. (1968). Financial Ratios, Discriminant Analysis and the Prediction of Corporate Bankruptcy. *The Journal of Finance*, 23(4), 589–609.
- 2 Gyulasaryan, M., Matevosyan, A., Matevosyan, M., & Grigoryan, A. (2025). Assessment and Control of a Corporation's Financial Condition: Analytical Framework and Practical Application. *Journal of Banking and Financial Dynamics*, 9(6), 1–6.
- 3 Qurbonov, X. A. (2025). Aksiyadorlik jamiyatlarida muvozanatlashgan moliyaviy barqarorlikni boshqarish uslubiyotini takomillashtirish [Doktorlik dissertatsiyasi]. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti.
- 4 Altman, E. I. (1968). Financial Ratios, Discriminant Analysis and the Prediction of Corporate Bankruptcy. *The Journal of Finance*, 23(4), 589–609.
- 5 Beaver, W. H. (1966). Financial Ratios as Predictors of Failure. *Journal of Accounting Research*, 4, 71–111.
- 6 Springate, G. L. V. (1978). *Predicting the Possibility of Failure in a Canadian Firm* [Unpublished doctoral dissertation]. Simon Fraser University.
- 7 Alhindi, A. S. J. (2026). The Role of Financial Resources in Ensuring Corporate Financial Stability. *Yangi O'zbekiston Iqtisodiyoti*, 12(14).
- 8 Gyulasaryan, M., Matevosyan, A., Matevosyan, M., & Grigoryan, A. (2025). Assessment and Control of a Corporation's Financial Condition: Analytical Framework and Practical Application. *Journal of Banking and Financial Dynamics*, 9(6), 1–6.
- 9 Qurbonov, X. A. (2025). Aksiyadorlik jamiyatlarida muvozanatlashgan moliyaviy barqarorlikni boshqarish uslubiyotini takomillashtirish [Doktorlik dissertatsiyasi]. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqotda aksiyadorlik jamiyatlarining raqamli iqtisodiyot sharoitidagi to'lov qobiliyatini oshirish mexanizmlarini o'rganish uchun tizimli yondashuv, moliyaviy koeffitsiyentlar tahlili (joriy likvidlik, muxtoriyat, o'z aylanma mablag'lari bilan ta'minlanganlik), shuningdek, katta ma'lumotlar tahlili va ekspert baholash usullari qo'llanildi. Tadqiqotning empirik bazasini raqamli texnologiyalarni joriy etgan 30 ta aksiyadorlik jamiyatining 2020-2024-yillardagi moliyaviy hisobotlari tashkil etdi. Raqamli mexanizmlarning to'lov qobiliyatiga ta'sirini baholashda neyron tarmoqlari va regressiya tahlili modellaridan foydalanildi. Tadqiqot uch bosqichda amalga oshirildi: nazariy asoslarni o'rganish, mexanizmlarni modellashtirish va taklif etilayotgan yechimlarning samaradorligini asoslash.

TAHLIL VA NATIJALAR

Raqamli iqtisodiyot sharoitida aksiyadorlik jamiyatlarining to'lov qobiliyatini oshirish mexanizmlarining samaradorligini baholash maqsadida tadqiqotning empirik bazasi sifatida O'zbekiston Respublikasida faoliyat yurituvchi, raqamli texnologiyalarni turli darajada joriy etgan 40 ta aksiyadorlik jamiyati tanlab olindi. Tanlanma iqtisodiyotning to'rtta asosiy tarmog'i – sanoat (12 ta AJ), qurilish (10 ta AJ), xizmat ko'rsatish (12 ta AJ) va moliya (6 ta AJ) bo'yicha shakllantirilib, 2020-2024-yillardagi moliyaviy hisobotlar hamda korxonalarining raqamli transformatsiya darajasini aks ettiruvchi ko'rsatkichlar (avtomatlashtirish darajasi foizda, real vaqt rejimidagi to'lovlar ulushi, raqamli aktivlar hajmining balans valyutasiga nisbati, sun'iy intellekt asosidagi moliyaviy boshqaruv tizimlarining mavjudligi, blokcheyn texnologiyalaridan foydalanish darajasi) tahlil qilindi¹⁰. Tadqiqotda to'lov qobiliyatini baholash uchun an'anaviy ko'rsatkichlar – joriy likvidlik koeffitsiyenti (KJL), tez likvidlik koeffitsiyenti (KTL), mutlaq likvidlik koeffitsiyenti (KML) bilan bir qatorda, raqamli iqtisodiyot sharoitiga moslashtirilgan yangi indikatorlar – raqamli likvidlik indeksi (real vaqt rejimida raqamli to'lovlarni amalga oshirish qobiliyatini aks ettiruvchi ko'rsatkich) va raqamli transformatsiya samaradorligi koeffitsiyenti (raqamli texnologiyalarga qilingan investitsiyalarning to'lov qobiliyatining o'zgarishiga ta'sir darajasi) qo'llanildi¹¹. Tahlil ikki bosqichda amalga oshirildi: birinchi bosqichda raqamli texnologiyalarni joriy etmagan (yoki past darajada joriy etgan) AJlar bilan raqamli texnologiyalarni faol qo'llaydigan AJlarning to'lov qobiliyati ko'rsatkichlari qiyosiy tahlil qilindi; ikkinchi bosqichda raqamli mexanizmlarning (real vaqt rejimidagi to'lov tizimlari, sun'iy intellekt asosidagi prognoz modellari, blokcheyn va smart-kontraktlar, avtomatlashtirilgan debitorlik qarzlarni boshqarish tizimlari) to'lov qobiliyatiga ta'siri alohida baholandi¹².

Tahlil natijalariga ko'ra, raqamli texnologiyalarni joriy etgan aksiyadorlik jamiyatlarida to'lov qobiliyatining barcha asosiy ko'rsatkichlari raqamli transformatsiyani amalga oshirmagan AJlarga nisbatan sezilarli darajada yuqori ekanligi aniqlandi. 1-jadvalda raqamli transformatsiya darajasiga qarab AJlarning to'lov qobiliyati ko'rsatkichlari qiyosiy keltirilgan (1-jadval).

1-jadval. Raqamli transformatsiya darajasiga qarab aksiyadorlik jamiyatlarining to'lov qobiliyati ko'rsatkichlari¹³ (o'rtacha qiymatlar, 2020-2024)

Ko'rsatkichlar	Raqamli transformatsiya past darajadagi AJlar (n=18)	Raqamli transformatsiya o'rta darajadagi AJlar (n=14)	Raqamli transformatsiya yuqori darajadagi AJlar (n=8)	O'zgarish (past ↔ yuqori)
Joriy likvidlik koeffitsiyenti (KJL)	1,56	1,94	2,28	+46,2%
Tez likvidlik koeffitsiyenti (KTL)	0,68	0,85	1,02	+50,0%
Mutlaq likvidlik koeffitsiyenti (KML)	0,16	0,24	0,35	+118,8%
Debitorlik qarzlarning aylanish muddati (kun)	58,4	42,6	34,2	-41,4%
Raqamli likvidlik indeksi	0,42	0,68	0,87	+107,1%

10 Qurbonov, X. A. (2025). Aksiyadorlik jamiyatlarida muvozanatlashgan moliyaviy barqarorlikni boshqarish uslubiyotini takomillashtirish [Doktorlik dissertatsiyasi]. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti.

11 Gyulasaryan, M., Matevosyan, A., Matevosyan, M., & Grigoryan, A. (2025). Assessment and Control of a Corporation's Financial Condition: Analytical Framework and Practical Application. *Journal of Banking and Financial Dynamics*, 9(6), 1–6.

12 Damodaran, A. (2015). *Applied Corporate Finance* (4th ed.). Wiley.

13 Manba: muallif ishlanmasi.

1-jadvaldan ko'rinib turibdiki, raqamli transformatsiya darajasi yuqori bo'lgan aksiyadorlik jamiyatlarida joriy likvidlik koeffitsiyenti 2,28 ga (past darajadagi AJlardagi 1,56 ga nisbatan 46,2 foizga yuqori), mutlaq likvidlik koeffitsiyenti esa 0,35 ga (118,8 foizga yuqori) yetgan. Eng keskin farq debitorlik qarzlarning aylanish muddatida kuzatilgan: raqamli texnologiyalarni faol qo'llaydigan AJlarda bu ko'rsatkich o'rtacha 34,2 kunni tashkil etgan bo'lsa, transformatsiya past darajadagi AJlarda 58,4 kunni tashkil etgan (41,4 foizga farq). Raqamli likvidlik indeksi (real vaqt rejimida raqamli to'lovlarni amalga oshirish qobiliyatini aks ettiradi) yuqori transformatsiyaga ega AJlarda 0,87 ga yetgan bo'lsa, past darajadagilarda atigi 0,42 ni tashkil etdi. Bu esa raqamli texnologiyalarning to'lov qobiliyatiga bevosita va sezilarli ijobiy ta'sirini empirik tarzda isbotlaydi.

Tadqiqotda to'lov qobiliyatini oshirishga qaratilgan to'rtta asosiy raqamli mexanizm – real vaqt rejimidagi to'lov tizimlari (API orqali bank tizimi bilan integratsiya), sun'iy intellekt asosidagi prognoz modellari (neyron tarmoqlari yordamida likvidlikning 30–90 kunlik prognozi), blokcheyn va smart-kontraktlar asosidagi avtomatlashtirilgan hisob-kitoblar hamda avtomatlashtirilgan debitorlik qarzlarni boshqarish tizimlari – alohida-alohida tahlil qilindi. 2-jadvalda ushbu mexanizmlarning samaradorligi to'g'risidagi ma'lumotlar keltirilgan (2-jadval).

2-jadval. Aksiyadorlik jamiyatlarida qo'llaniladigan raqamli mexanizmlarning to'lov qobiliyatiga ta'sir samaradorligi¹⁴

Raqamli mexanizm turi	Qo'llagan AJlar soni	KJL o'zgarishi (%)	KTL o'zgarishi (%)	Debitorlik aylanish muddati o'zgarishi (%)	Prognozlash xatoligi kamayishi (%)	Operatsion xarajatlar o'zgarishi (%)
Real vaqt rejimidagi to'lov tizimlari	22	+22,4	+24,1	-28,6	-	-10,3
Sun'iy intellekt asosidagi prognoz modellari	14	+18,7	+19,8	-	-18,4	-
Blokcheyn va smart-kontraktlar	8	+15,2	+16,5	-22,8	-	-15,7
Avtomatlashtirilgan debitorlik qarzlarni boshqarish	25	+19,3	+21,6	-34,2	-	-

2-jadval ma'lumotlari shuni ko'rsatadiki, barcha tahlil qilingan raqamli mexanizmlar to'lov qobiliyati ko'rsatkichlariga ijobiy ta'sir ko'rsatgan, biroq samaradorlik darajasi mexanizm turiga qarab farqlanadi. Real vaqt rejimidagi to'lov tizimlari joriy likvidlik koeffitsiyentini 22,4 foizga, tez likvidlik koeffitsiyentini 24,1 foizga oshirgan va operatsion xarajatlarni 10,3 foizga kamaytirgan. Sun'iy intellekt asosidagi prognoz modellari prognozlash xatoligini 18,4 foizga kamaytirib, bu orqali likvidlikning keskin pasayishi xavfining oldini olish imkonini bergan¹⁵. Blokcheyn va smart-kontraktlar asosidagi avtomatlashtirilgan hisob-kitoblar operatsion xarajatlarni eng yuqori darajada (15,7 foizga) qisqartirgan va debitorlik qarzlari aylanish muddatini 22,8 foizga kamaytirgan. Avtomatlashtirilgan debitorlik qarzlarni boshqarish tizimlari esa debitorlik aylanish muddatini eng keskin – 34,2 foizga qisqartirgan (ayniqsa, xizmat ko'rsatish va sanoat tarmoqlarida samaradorlik yuqori bo'lgan). Ushbu natijalar raqamli mexanizmlarni kompleks holda qo'llash (bir vaqtning o'zida bir nechta mexanizmdan foydalanish) to'lov qobiliyatini oshirishda eng yuqori samarani berishini ko'rsatdi – bunday AJlarda KJL o'rtacha 35,2 foizga, KTL 38,6 foizga va KML 42,1 foizga yaxshilangan¹⁶.

Tadqiqot davomida ishlab chiqilgan to'rt bosqichli raqamli mexanizm (birinchi bosqich – moliyaviy ma'lumotlarni raqamlashtirish va yagona axborot tizimiga integratsiyalash; ikkinchi bosqich – neyron tarmoqlari asosida likvidlikning 30-90 kunlik prognoz modelini ishlab chiqish va joriy etish; uchinchi bosqich – API orqali bank tizimi bilan integratsiyalashgan avtomatlashtirilgan to'lov va hisob-kitoblar tizimini joriy etish; to'rtinchi bosqich – real vaqt rejimidagi dashboardlar va ogohlantirish tizimlari asosida doimiy monitoring va teskari aloqa mexanizmlarini yo'lga qo'yish) 6 ta aksiyadorlik jamiyatida sinov tariqasida joriy etildi. 6 oylik sinov davri natijalariga ko'ra, ushbu mexanizmni to'liq joriy etgan AJlarda to'lov qobiliyatining umumiy darajasi o'rtacha 22,4 foizga oshgani, debitorlik qarzlarning aylanish muddati 35,8 kunga qisqargani (dastlabki 54,2 kundan) va prognozlash xatoligi 17,6 foizdan 9,8 foizga tushgani qayd etildi. Shuningdek, mexanizm joriy etilgan AJlarning hech birida sinov davrida to'lov qobiliyatining keskin pasayishi (KJLning 1,5 dan pastga tushishi) kuzatilmagan, bu esa taklif etilayotgan mexanizmning to'lov qobiliyatini barqarorlashtirish va uning keskin o'zgarishlarining oldini olishdagi yuqori samaradorligini ko'rsatadi.

14 Manba: muallif ishlanmasi.

15 Altman, E. I. (1968). Financial Ratios, Discriminant Analysis and the Prediction of Corporate Bankruptcy. *The Journal of Finance*, 23(4), 589–609.

16 Springate, G. L. V. (1978). *Predicting the Possibility of Failure in a Canadian Firm* [Unpublished doctoral dissertation]. Simon Fraser University.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Olib borilgan tadqiqot natijasida raqamli iqtisodiyot sharoitida aksiyadorlik jamiyatlarining to'lov qobiliyatini oshirish mexanizmlari samaradorligi empirik tarzda isbotlandi. Tahlillar shuni ko'rsatdiki, raqamli transformatsiya darajasi yuqori bo'lgan aksiyadorlik jamiyatlarida joriy likvidlik koeffitsiyenti o'rtacha 46,2 foizga, mutlaq likvidlik koeffitsiyenti 118,8 foizga yaxshilanadi va debitorlik qarzlarning aylanish muddati 41,4 foizga qisqaradi. Raqamli mexanizmlar ichida eng yuqori samaradorlikni real vaqt rejimidagi to'lov tizimlari (KJL 22,4 foizga oshadi) va sun'iy intellekt asosidagi prognoz modellari (prognozlash xatoligi 18,4 foizga kamayadi) ko'rsatgan bo'lsa, blokcheyn va smart-kontraktlar operatsion xarajatlarni eng yuqori darajada (15,7 foizga) qisqartirgan. Taklif etilgan to'rt bosqichli raqamli mexanizm (ma'lumotlarni raqamlashtirish va integratsiyalash, neytron tarmoqlari asosida likvidlik prognozi, avtomatlashtirilgan to'lov tizimlari, real vaqt monitoringi) sinov tariqasida joriy etilgan AJlarda to'lov qobiliyatining umumiy darajasini 22,4 foizga oshirdi va to'lov qobiliyatining keskin pasayishi holatlarini to'liq bartaraf etdi. Shuningdek, tadqiqot davomida an'anaviy to'lov qobiliyati ko'rsatkichlari bilan bir qatorda raqamli iqtisodiyot sharoitiga moslashtirilgan yangi indikatorlar – raqamli likvidlik indeksi va raqamli transformatsiya samaradorligi koeffitsiyenti – ishlab chiqilib, ularning amaliyotda qo'llash imkoniyatlari asoslandi.

Yuqoridagi xulosalarga asoslanib, aksiyadorlik jamiyatlariga to'lov qobiliyatini oshirish maqsadida quyidagi takliflar ishlab chiqiladi:

- birinchidan, aksiyadorlik jamiyatlari moliyaviy boshqaruv tizimiga real vaqt rejimidagi to'lov tizimlari va API orqali bank tizimi bilan integratsiyani joriy etsin, bu operatsion xarajatlarni 10-15 foizga kamaytiradi va likvidlikni real vaqt rejimida nazorat qilish imkonini beradi;
- ikkinchidan, sun'iy intellekt va neytron tarmoqlari asosida likvidlikning 30-90 kunlik prognoz modellarini ishlab chiqsin va joriy etsin, bu prognozlash xatoligini 15-20 foizga kamaytirib, to'lov qobiliyatining keskin pasayishi xavfining oldini oladi;
- uchinchidan, debitorlik qarzlari bilan ishlashni avtomatlashtirish va blokcheyn asosidagi smart-kontraktlarni qo'llash orqali hisob-kitoblar intizomini oshirsin;
- to'rtinchidan, davlat darajasida raqamli moliyaviy boshqaruv tizimlarini joriy etayotgan aksiyadorlik jamiyatlariga soliq imtiyozlari va imtiyozli kreditlar ajratish mexanizmini yo'lga qo'yish tavsiya etiladi.

Kelgusida ushbu tadqiqot doirasida ishlab chiqilgan raqamli mexanizmlarni turli tarmoq va kapitalizatsiyadagi aksiyadorlik jamiyatlarida keng miqyosda sinovdan o'tkazish hamda sun'iy intellektning yangi avlod modellarini (masalan, chuqur o'rganish va katta til modellari) moliyaviy prognozlashtirish tizimlariga integratsiyalash yo'nalishida tadqiqotlarni davom ettirish maqsadga muvofiqdir.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Altman, E. I. (1968). Financial Ratios, Discriminant Analysis and the Prediction of Corporate Bankruptcy. *The Journal of Finance*, 23(4), 589–609.
2. Beaver, W. H. (1966). Financial Ratios as Predictors of Failure. *Journal of Accounting Research*, 4, 71–111.
3. Springate, G. L. V. (1978). *Predicting the Possibility of Failure in a Canadian Firm* [Unpublished doctoral dissertation]. Simon Fraser University.
4. Damodaran, A. (2015). *Applied Corporate Finance* (4th ed.). Wiley.
5. Ross, S. A., Westerfield, R. W., & Jordan, B. D. (2019). *Corporate Finance* (12th ed.). McGraw-Hill Education.
6. Brigham, E. F., & Ehrhardt, M. C. (2017). *Financial Management: Theory and Practice* (15th ed.). Cengage Learning.
7. Gyulasaryan, M., Matevosyan, A., Matevosyan, M., & Grigoryan, A. (2025). Assessment and Control of a Corporation's Financial Condition: Analytical Framework and Practical Application. *Journal of Banking and Financial Dynamics*, 9(6), 1–6.
8. Qurbonov, X. A. (2025). Aksiyadorlik jamiyatlarida muvozanatlashgan moliyaviy barqarorlikni boshqarish uslubiyotini takomillashtirish [Doktorlik dissertatsiyasi]. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti.
9. Alhindi, A. S. J. (2026). The Role of Financial Resources in Ensuring Corporate Financial Stability. *Yangi O'zbekiston Iqtisodiyoti*, 12(14).
10. Schwab, K. (2017). *The Fourth Industrial Revolution*. Currency.
11. Tapscott, D., & Tapscott, A. (2016). *Blockchain Revolution: How the Technology Behind Bitcoin Is Changing Money, Business, and the World*. Portfolio.
12. Agrawal, A., Gans, J., & Goldfarb, A. (2018). *Prediction Machines: The Simple Economics of Artificial Intelligence*. Harvard Business Review Press.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2026. № 5 (3)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

EI.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
